

INDLÆGSSEDDEL: INFORMATION TIL BRUGEREN

Humalog Pen 100 E/ml, injektionsvæske, opløsning Insulin lispro

Læs denne indlægsseddel grundigt, inden du begynder at bruge medicinen.

- Gem indlægssedlen. Du kan få brug for at læse den igen.
- Spørg lægen eller på apoteket, hvis der er mere, du vil vide.
- Lægen har ordineret Humalog Pen til dig personligt. Lad derfor være med at give det til andre. Det kan være skadeligt for andre, selvom de har de samme symptomer, som du har.
- Tal med lægen eller apoteket, hvis en bivirkning bliver værre, eller du får bivirkninger, som ikke er nævnt her.

Oversigt over indlægssedlen:

1. Virkning og anvendelse
2. Det skal du vide, før du begynder at bruge Humalog Pen
3. Sådan skal du bruge Humalog Pen
4. Bivirkninger
5. Opbevaring
6. Yderligere oplysninger

1. VIRKNING OG ANVENDELSE

Humalog Pen anvendes til at behandle diabetes. Det virker hurtigere end almindelig human insulin, fordi insulinmolekylet er blevet ændret en smule.

Du får diabetes, hvis din bugspytkirtel ikke producerer tilstrækkeligt insulin til at kontrollere dit blodsukkerniveau. Humalog er en erstatning for dit eget insulin og bruges til at kontrollere dit blodsukker på langt sigt. Det virker meget hurtigt og i kortere tid end opløselig insulin (2-5 timer). Du bør normalt anvende Humalog indenfor 15 minutter før eller efter et måltid.

Din læge kan bede dig om at bruge Humalog Pen sammen med et længerevirkende insulin. Til hver insulintype hører en separat indlægsseddel med oplysninger om den enkelte insulintype. Du må ikke ændre din insulinbehandling, medmindre din læge beder dig om det. Vær meget forsigtig, hvis du skal ændre insulin.

Humalog kan bruges af voksne og børn. Humalog kan bruges af børn, når det har en fordel fremfor opløselig insulin, f.eks. tidspunktet for injektionen i forhold til måltider.

2. DET SKAL DU VIDE, FØR DU BEGYNDER AT BRUGE HUMALOG PEN

Brug ikke Humalog Pen

- **hvis du føler, at du er ved at få hypoglykæmi (lavt blodsukker). Senere i denne indlægsseddel beskrives, hvordan du skal behandle et mildt tilfælde af hypoglykæmi.**
- hvis du er allergisk (overfølsom) over for insulin lispro eller et af de øvrige indholdsstoffer i Humalog Pen.

Vær ekstra forsigtig med at bruge Humalog Pen

- Hvis dit blodsukkerniveau er velkontrolleret med din nuværende insulinbehandling, fornemmer du måske ikke advarselssymptomerne, når dit blodsukker bliver for lavt. Advarselssymptomer beskrives senere i denne vejledning. Du må derfor grundigt overveje, hvornår du vil lægge dine måltider, hvor

ofte du vil dyrke motion og hvor meget. Du skal også holde nøje øje med dit blodsukkerniveau ved ofte at måle dit blodsukker.

- Enkelte personer, som har haft hypoglykæmi efter at have skiftet fra animalsk insulin til human insulin har fortalt, at de tidlige advarselssymptomer for human insulin var mindre tydelige eller forskellige fra animalsk insulin. Hvis du ofte har hypoglykæmi eller har svært ved at føle det, bør du tale med din læge om det.
- Hvis du kan svare JA til et hvilket som helst af nedenstående spørgsmål, skal du fortælle det til din læge, diabetessygeplejerske eller på dit apotek.
 - Har du været syg for nylig?
 - Har du symptomer fra dine nyrer eller lever?
 - Dyrker du mere motion end normalt?
- Dit insulinbehov kan også ændres, hvis du indtager alkohol.
- Du bør også fortælle din læge, diabetessygeplejerske eller dit apotek, hvis du planlægger at rejse til udlandet. Tidsforskellen mellem lande kan betyde, at du skal have dine injektioner og måltider på andre tidspunkter, end når du er hjemme.

Brug af anden medicin

Dit insulinbehov kan ændre sig, hvis du bruger p-piller, steroider, skjoldbruskkirtelhormon, orale antidiabetika, acetylsalicylsyre, sulfapræparater, octreotid, beta₂-stimulerende midler (f.eks. ritodrin, salbutamol eller terbutalin), beta-blokkere, visse midler mod depression (monoaminoxidasehæmmere eller selektive serotoninoptagshæmmere (SSRI)), danazol, visse ACE-hæmmere (f.eks. captopril og enalapril) og angiotensin II-receptorblokkere.

Fortæl det altid til lægen eller på apoteket, hvis du bruger anden medicin eller har brugt det for nylig. Dette gælder også medicin, som ikke er købt på recept.

Graviditet og amning

Spørg din læge eller apoteket til råds, før du bruger nogen form for medicin.

Er du gravid, overvejer du at blive gravid? Dit insulinbehov nedsættes sædvanligvis under de første 3 måneder af graviditeten og øges under de resterende 6 måneder af graviditeten. Hvis du ammer, kan det være nødvendigt at justere din insulindosis eller din kost.

Trafik- og arbejdssikkerhed

Din koncentrations- og reaktionsevne kan være nedsat, hvis du har hypoglykæmi (lavt blodsukker). Vær opmærksom på dette problem i alle situationer, hvor du kan bringe dig selv eller andre i fare (f.eks. ved bilkørsel eller ved betjening af maskiner). Du bør drøfte med din læge, om bilkørsel er tilrådeligt, hvis du har:

- hyppige tilfælde af hypoglykæmi
- nedsat eller manglende evne til at mærke advarselstegn på hypoglykæmi

3. SÅDAN SKAL DU BRUGE HUMALOG PEN

Kontrollér altid insulinets navn og type på kartonen og pennens etiket, når du får insulinet fra apoteket. Vær opmærksom på, om du får Humalog Pen 100 E/ml, som din læge har sagt, at du skal bruge.

Tag altid Humalog Pen nøjagtigt efter lægens anvisning. Er du i tvivl, så spørg lægen eller på apoteket.

Dosering

- Du bør normalt injicere Humalog Pen indenfor 15 minutter før et måltid. Hvis det er nødvendigt, kan du injicere Humalog Pen lige efter et måltid. Din læge har fortalt dig præcist, hvor meget du skal bruge, hvornår du skal bruge det og hvor ofte. Lægens instruktioner gælder kun for dig. Følg dem nøjagtigt og besøg dit diabetesambulatorium regelmæssigt.
- Hvis du ændrer insulintype (f.eks. fra human eller animalsk insulin til et Humalog produkt), skal du måske tage mere eller mindre insulin end før. Dette gælder måske kun den første injektion eller kan være en gradvis ændring over flere uger eller måneder.
- Injicer Humalog Pen under huden. Du bør kun injicere Humalog Pen i en muskel, hvis din læge har sagt dette.

Klargøring af Humalog Pen

- Humalog Pen er allerede opløst i vand, så du behøver ikke at blande det. Du må dog **kun** bruge opløsningen, hvis den ser ud som vand. Den skal være klar, farveløs og uden småpartikler. Kontrollér dette før hver injektion.

Klargøring af pennen (se venligst brugsanvisningen)

- Vask hænderne.
- Læs brugsanvisningen til din éngangspen. Følg instruktionerne omhyggeligt. Nedenfor følger nogle gode råd.
- Brug en ren nål. (Nåle medfølger ikke).
- Kontrollér insulinflowet før brug. På denne måde sikres det, at der kommer insulin ud, og at eventuelle luftbobler fjernes fra pennen. Der kan stadig være nogle små luftbobler tilbage i pennen. Disse er uskadelige, men hvis luftboblerne er for store, kan det gøre din insulindosis unøjagtig.

Injektion af Humalog Pen

- Rens huden som anvist før du foretager en injektion. Injicer Humalog Pen under huden, som du er blevet instrueret. Injicer ikke direkte i en blodåre. Efter injektionen skal du lade nålen blive i huden i 5 sekunder for at være sikker på, at du har fået hele din dosis. Gnid ikke på indstiksstedet. Vær opmærksom på, at injicere Humalog Pen mindst 1 cm fra forrige indstikssted og at skifte indstikssted mellem hver injektion, som du er blevet instrueret. Uanset hvilket sted du injicerer, overarm, lår, balde eller mave, virker din Humalog injektion hurtigere end almindelig insulin.
- Du må ikke injicere Humalog direkte i blodet. Injicer Humalog som din læge eller diabetessygeplejerske har lært dig. Det er kun din læge, der kan give dig Humalog direkte i blodet. Lægen kan benytte sig af denne mulighed i ganske særlige tilfælde, f.eks. under en operation eller hvis dit blodsukker bliver for højt under en sygdom.

Brug af Humalog i en infusionspumpe

- Kun visse CE-mærkede insulininfusionspumper kan anvendes til infusion af insulin lispro. Før infusion af insulin lispro påbegyndes, skal fremstillernes instruktioner studeres for at sikre egnetheden samt andet i relation til den pågældende pumpe. Læs og følg instruktionerne i produktinformationen, der følger med infusionspumpen.
- Vær sikker på, at du bruger det rigtige reservoir og infusionskateter til din pumpe.
- Skift infusionssættet for hver 48 timer. Brug aseptisk teknik, når du sætter infusionssættet i.
- I tilfælde af hypoglykæmi bør infusionen stoppes, indtil det hypoglykæmiske tilfælde er overstået. Hvis der forekommer gentagne eller svært nedsatte blodsukkerniveauer, bør du informere din læge eller dit diabetesambulatorium, og du bør overveje, om det er nødvendigt at nedsætte eller stoppe din insulininfusion.
- En fejl ved pumpen eller tilstopning af infusionssættet kan give en hurtig stigning af blodsukkerniveauet. Hvis du har mistanke om, at insulinflowet er afbrudt, bør du følge instruktionerne i produktinformationen og hvis nødvendigt informere din læge eller dit diabetesambulatorium.
- Når Humalog bruges i en insulininfusionspumpe, bør det ikke blandes med andet insulin.

Efter injektionen

- Umiddelbart efter at du har foretaget injektionen, skal du skrue nålen af pennen ved hjælp af nålens ydre hætte. Dette vil bevare insulinet sterilt og forhindre lækage. Det vil også forhindre luft i at trænge ind i pennen samt tilstopning af nålen. Del ikke dine nåle med andre. Del ikke din pen med andre. Sæt penhætten på igen.

Yderligere injektioner

- Hver gang du bruger pennen, skal du bruge en ny nål. Før hver injektion skal du fjerne eventuelle luftbobler. Du kan se hvor meget insulin, der er tilbage i pennen, ved at holde pennen lodret med nålen nedad. Skalaen på cylinderampullen viser omtrent hvor mange enheder, der er tilbage.
- Bland ikke andet insulin i din éngangspen. Når pennen er tom, skal du ikke bruge den mere. Kassér pennen med forsigtighed - dit apotek eller din diabetessygeplejerske kan fortælle dig, hvordan du skal gøre dette.

Hvis du har taget for meget Humalog

Hvis du tager mere Humalog, end du bør, kan det ske, at dit blodsukker bliver for lavt. Hvis dit blodsukker er lavt, skal du spise druesukker, sukker eller drikke en sukkerholdig drik. Derefter bør du spise frugt, kiks eller brød efter din læges råd og hvile dig. Dette vil ofte hjælpe dig over et mildt tilfælde af hypoglykæmi eller en mindre insulinoverdosis. Hvis du får det værre, din vejrtrækning bliver overfladisk og din hud bleg, skal du straks informere din læge. En injektion med glukagon kan behandle selv svær hypoglykæmi. Indtag druesukker eller sukker efter glukagoninjektionen. Hvis du ikke reagerer på glukagon, skal du på hospitalet. Bed din læge fortælle dig om glukagon.

Hvis du har glemt at tage Humalog

Hvis du glemmer at tage Humalog, kan det ske, at dit blodsukker bliver for højt. Kontrollér dit blodsukker.

Hvis hypoglykæmi (lavt blodsukker) eller hyperglykæmi (højt blodsukker) ikke bliver behandlet, kan disse tilstande blive meget alvorlige og forårsage hovedpine, kvalme, opkastning, dehydrering, bevidstløshed, koma og i værste fald medføre døden (se afsnit A og B under punkt 4 "Hvilke mulige bivirkninger Humalog Pen har").

- Opbevar altid ekstra éngangssprøjter og ekstra Humalog hætteglas eller en ekstra pen og cylinderampuller i tilfælde af, at du mister din pen, eller at den bliver beskadiget.
- Medbring altid noget, der viser, at du er diabetiker.
- Hav altid sukker på dig.

Hvis du holder op med at tage Humalog

Hvis du holder op med at tage Humalog, kan det ske, at dit blodsukker bliver for højt. Du må ikke ændre din insulinbehandling, medmindre din læge beder dig om det.

Spørg lægen eller på apoteket, hvis der er noget, du er i tvivl om.

4. BIVIRKNINGER

Humalog Pen kan som al anden medicin give bivirkninger, men ikke alle får bivirkninger.

Lokal allergi er almindelig ($\geq 1/100$ til $<1/10$). Nogle mennesker får rødme, hævelse eller kløe omkring indstiksstedet. Dette forsvinder sædvanligvis i løbet af få dage til få uger. Informér din læge, hvis du oplever dette.

Systemisk allergi er sjælden ($\geq 1/10.000$ til $<1/1.000$). Symptomerne er:

- udslæt over hele kroppen
- faldende blodtryk

- vejrtrækningsbesvær
- hvæsende vejrtrækning
- hjertebanken
- svedtendens

Hvis du tror, at du har denne form for insulinallergi med Humalog Pen, skal du straks informere din læge.

Lipodystrofi (fortykkelse eller fordybninger i huden) er ikke almindelig ($\geq 1/1.000$ til $<1/100$). Informer din læge, hvis du bemærker, at din hud fortykkes eller får fordybninger ved indstiksstedet.

Tal med lægen eller apoteket, hvis en bivirkning er generende eller bliver værre, eller du får bivirkninger, som ikke er nævnt her.

Almindelige problemer ved diabetes

A. Hypoglykæmi

Hypoglykæmi (lavt blodsukker) betyder, at der ikke er tilstrækkeligt sukker i blodet. Dette kan skyldes, at:

- du tager for meget Humalog eller andet insulin;
- du springer et måltid over, det bliver forsinket, eller at du ændrer din kost;
- du motionerer eller arbejder for hårdt lige før eller efter et måltid;
- du har en infektion, eller du er syg (specielt diarré eller opkastning);
- der er en ændring i dit behov for insulin; eller
- du har nyre- eller leverproblemer, der forværres.

Alkohol og visse lægemidler kan påvirke dit blodsukkerniveau.

De første symptomer på for lavt blodsukker kommer sædvanligvis hurtigt og inkluderer:

- træthed
- nervøsitet eller kulderystelser
- hovedpine
- hjertebanken
- kvalme
- koldsved

Hvis du ikke er sikker på advarselssymptomerne på hypoglykæmi, bør du undgå situationer, som f.eks. bilkørsel, hvor du selv eller andre kan komme i fare på grund af hypoglykæmi.

B. Hyperglykæmi og diabetisk ketoacidose (syreforgiftning)

Hyperglykæmi (højt blodsukker) betyder, at din krop ikke har tilstrækkeligt insulin. Hyperglykæmi kan være forårsaget af:

- at du ikke tager Humalog eller andet insulin;
- at du tager mindre insulin, end din læge har anvist;
- at du spiser mere, end din diæt tillader dig; eller
- feber, infektion eller følelsesmæssig ubalance.

Hyperglykæmi kan resultere i diabetisk ketoacidose. De første symptomer kommer langsomt over mange timer eller dage. Symptomerne inkluderer følgende:

- træthed
- blussende ansigt
- tørst
- manglende appetit
- frugtartig ånde
- kvalme og opkastning

Svære symptomer er tung vejrtrækning og hurtig puls. **Søg lægehjælp straks.**

C. Sygdom

Hvis du er syg, kan dit insulinbehov ændre sig. **Selv når du ikke spiser normalt, har du stadig brug for insulin.** Test din urin eller dit blod, følg de almindelige regler ved sygdom og informér din læge.

5. OPBEVARING

Humalog Pen opbevares i et køleskab (2 °C – 8 °C), indtil det tages i brug for første gang. Må ikke nedfryses.

Den pen, der er i brug, opbevares ved temperaturer (15 °C - 30 °C) og kasseres efter 28 dage. Læg den ikke nær varme eller i solen. Du må ikke opbevare den pen, der er i brug, i køleskabet. Den fyldte pen må ikke opbevares med nålen påsat.

Opbevares utilgængeligt for børn.

Anvend ikke Humalog Pen efter udløbsdatoen, som er angivet på etiketten og æsken. Udløbsdatoen (EXP) er den sidste dag i den nævnte måned.

Brug ikke Humalog Pen hvis du ser en farvning af produktet, eller at der er faste partikler i produktet. Du må **kun** bruge det, hvis det ser ud som vand. Kontrollér det hver gang, du skal injicere dig selv.

Spørg på apoteket, hvordan du skal aflevere medicinrester. Af hensyn til miljøet må du ikke smide medicinrester i afløbet, toiletet eller skraldespanden.

6. YDERLIGERE OPLYSNINGER

Humalog Pen 100 E/ml, injektionsvæske, opløsning indeholder:

- Aktivt stof: insulin lispro. Insulin lispro er fremstillet ved gensplejsning. Det er en ændret form for human insulin og er derfor forskellig fra andre humane og animalske insuliner. Insulin lispro er nært beslægtet med human insulin, som er et naturligt hormon, der produceres af kroppens bugspytkirtel.
- Øvrige indholdsstoffer: m-cresol, glycerol, dinatriumphosphat heptahydrat, zinkoxid og vand til injektionsvæsker. Natriumhydroxid eller saltsyre kan være tilsat for at justere surhedsgraden (pH).

Udseende og pakningsstørrelser

Humalog Pen 100 E/ml, injektionsvæske, opløsning er en steril klar farveløs vandig opløsning og indeholder 100 enheder insulin lispro per milliliter (100 E/ml) injektionsvæske. Hver Humalog Pen indeholder 300 enheder (3 milliliter). Humalog Pen leveres i pakker med 5 penne samt i en multipakning med 2 x 5 penne. Ikke alle pakningsstørrelser er nødvendigvis markedsført. Pennen indeholder det samme Humalog, som findes i løse Humalog cylinderampuller. En cylinderampul er blot indbygget i en pen. Når pennen er tom, kan du ikke bruge den igen.

Indehaver af markedsføringstilladelsen og fremstiller

Humalog Pen 100 E/ml, injektionsvæske, opløsning, fremstilles af:

- Lilly France S.A.S., Rue du Colonel Lilly, 67640 Fegersheim, Frankrig
- Eli Lilly Italia S.p.A., Via A. Gramsci 731-733, 50019 Sesto Fiorentino, Firenze, Italien

Indehaver af markedsføringstilladelsen er: Eli Lilly Nederland B.V., Grootslag 1-5, 3991 RA Houten, Holland.

Hvis du vil have yderligere oplysninger om Humalog Pen, skal du henvende dig til den lokale repræsentant:

Belgique/België/Belgien

Eli Lilly Benelux S.A.

Tél/Tel: + 32-(0)2 548 84 84

България

ТП "Ели Лили Недерланд" Б.В. - България

тел. + 359 2 491 41 40

Česká republika

ELI LILLY ČR, s.r.o.

Tel: + 420 234 664 111

Danmark

Eli Lilly Danmark A/S

Tlf: +45 45 26 6100

Deutschland

Lilly Deutschland GmbH

Tel. + 49-(0) 6172 273 2222

Eesti

Eli Lilly Holdings Limited Eesti filiaal

Tel: +3726441100

Ελλάδα

ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ-ΛΙΛΛΥ Α.Ε.Β.Ε.

Τηλ: +30 210 629 4600

España

Lilly S.A.

Tel: + 34-91 663 50 00

France

Lilly France S.A.S.

Tél: +33-(0) 1 55 49 34 34

Ireland

Eli Lilly and Company (Ireland) Limited

Tel: + 353-(0) 1 661 4377

Ísland

Icepharma hf.

Sími + 354 540 8000

Italia

Eli Lilly Italia S.p.A.

Tel: + 39- 055 42571

Κύπρος

Phadisco Ltd

Τηλ: +357 22 715000

Latvija

Eli Lilly Holdings Limited pārstāvniecība Latvijā

Tel: +371 67364000

Lietuva

Eli Lilly Holdings Limited atstovybė

Tel. +370 (5) 2649600

Luxembourg/Luxemburg

Eli Lilly Benelux S.A.

Tél/Tel: + 32-(0)2 548 84 84

Magyarország

Lilly Hungária Kft.

Tel: + 36 1 328 5100

Malta

Charles de Giorgio Ltd.

Tel: + 356 25600 500

Nederland

Eli Lilly Nederland B.V.

Tel: + 31-(0) 30 60 25 800

Norge

Eli Lilly Norge A.S.

Tlf: + 47 22 88 18 00

Österreich

Eli Lilly Ges. m.b.H.

Tel: + 43-(0) 1 711 780

Polska

Eli Lilly Polska Sp. z o.o.

Tel: +48 (0) 22 440 33 00

Portugal

Lilly Portugal - Produtos Farmacêuticos, Lda

Tel: + 351-21-4126600

România

Eli Lilly România S.R.L.

Tel: + 40 21 4023000

Slovenija

Eli Lilly farmacevtska družba, d.o.o.

Tel: +386 (0) 1 580 00 10

Slovenská republika

Eli Lilly Slovakia, s.r.o.

Tel: + 421 220 663 111

Suomi/Finland

Oy Eli Lilly Finland Ab

Puh/Tel: + 358-(0) 9 85 45 250

Sverige

Eli Lilly Sweden AB

Tel: + 46-(0) 8 7378800

United Kingdom

Eli Lilly and Company Limited

Tel: + 44-(0) 1256 315999

Denne indlægsseddel blev senest godkendt {07/2009}

Du kan finde yderligere information om Humalog Pen på Det europæiske Lægemiddelagenturs (EMA's) hjemmeside <http://www.emea.europa.eu/>

Lilly

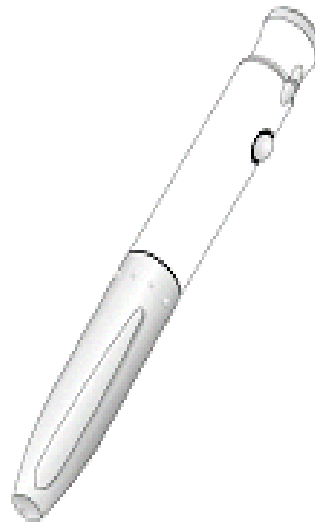
BRUGSANVISNING

Læs denne brugsanvisning omhyggeligt og følg alle anvisningerne trin for trin. Hvis du ikke følger brugsanvisningen fuldstændigt, får du muligvis for lidt eller for meget insulin.

Hver gang du injicerer:

- Brug en ny nål
- Kontroller at pennen er klar til at doserer
- Kontroller du får hele din dosis

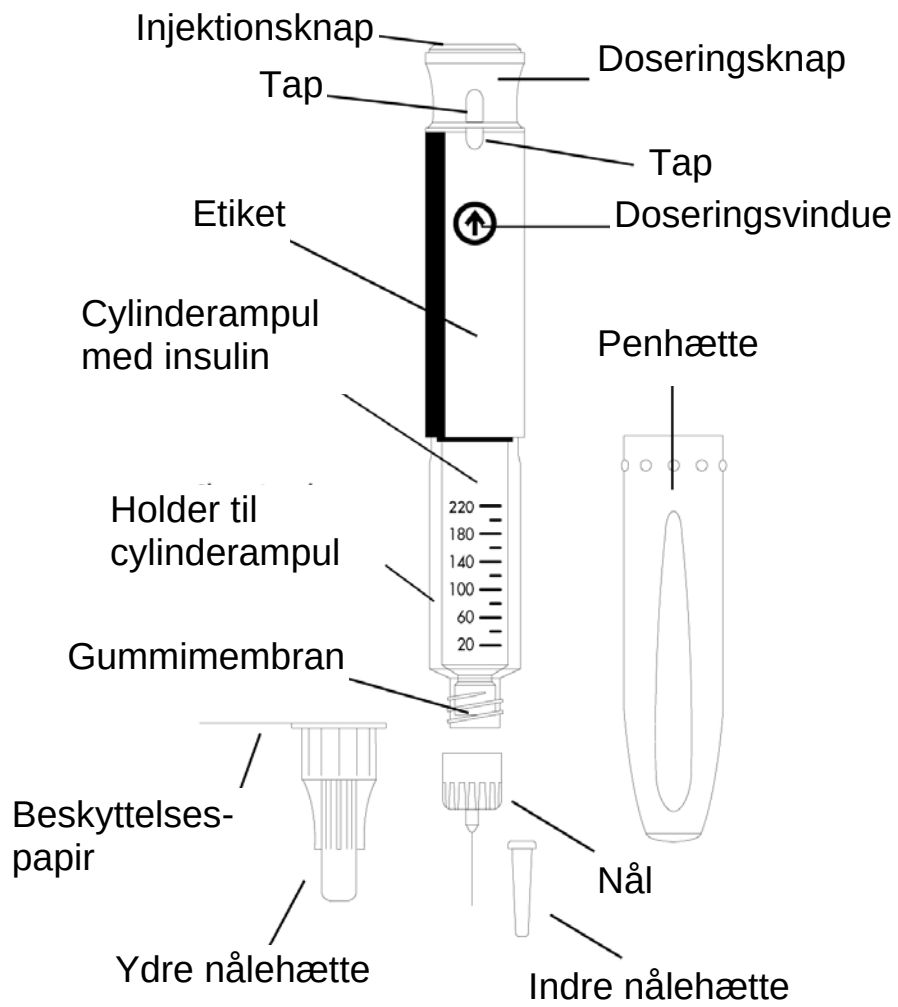
Læs også indlægssedlen der er trykt på bagsiden af denne manual

Pennens egenskaber

- En flerdosis, fyldt engangspen, som indeholder 300 enheder insulin 100 E/ml.
 - Giver op til 60 enheder pr. dosis i trin af 1 enhed.
 - Let at bruge, kompakt størrelse
-

Pennens opbygning

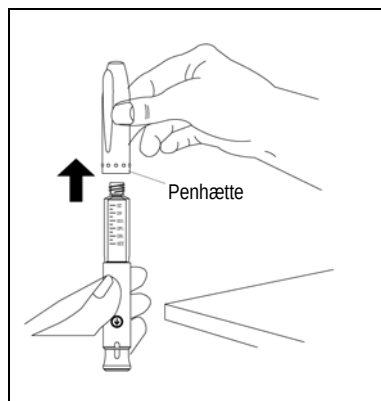
Vigtige oplysninger

- **Læs og følg alle trinene i brugsanvisningen grundigt. Hvis du ikke følger disse instruktioner fuldstændigt, kan du få for lidt eller for meget insulin.**
- **Brug en ny nål til hver injektion.**
- **Du skal sikre dig, at nålen er korrekt påsat, før du kontrollerer insulinflow, indstiller (drejer) en dosis og injicerer din insulin.**
- **Kontroller insulinflowet hver gang**
- **Insulinflowet skal kontrolleres før hver injektion for at sikre, at pennen er klar til brug.** Udførelsen af denne kontrol er vigtig for at sikre, at der kommer insulin ud, når injektionsknappen trykkes ind samt for at fjerne luft, som kan samle sig i cylinderampullen ved normal brug. **Se afsnit ”III. Kontrol af insulinflow”.**
- **Hvis du ikke kontrollerer insulinflowet, kan du få for lidt eller for meget insulin.**
- **Kontroller du har fået en fuld dosis.**
- **For at være helt sikker på, at du har fået den fulde dosis, skal du trykke injektionsknappen helt i bund, indtil du ser en rombe (♦) eller en pil (→) i midten af doseringsvinduet. Se afsnit ”VI. Afslutning af injektion”.**
- Skalaen på den gennemsigtige beholder angiver omtrent hvor meget insulin, der er tilbage i cylinderampullen. Brug ikke skalaen til at afmåle en insulindosis.
- Del ikke din pen med andre.
- Opbevar dine penne utilgængeligt for børn.
- Penne som ikke er i brug bør opbevares i køleskab. Må ikke fryses. Se indlægssedlen for udførlige oplysninger om opbevaring.
- Opbevar ikke din pen med påsat nål. Dette kan medføre at insulin løber ud af pennen, og at der dannes luftbobler i cylinderampullen. Det kan også medføre tilstopning af nålen.
- Hav altid en ekstra pen på dig i tilfælde af, at du mister din pen, eller den bliver beskadiget.
- Kassér tomme penne, som du har fået det anvist af din læge eller diabetessygeplejerske. Husk at skrue nålen af pennen.
- Denne pen anbefales ikke til blinde eller synshæmmede diabetikere uden hjælp af en person, som er øvet i brugen af produktet.
- Anvisningerne på brug af nåle er ikke ment som erstatning for lokale, sundhedsfaglige eller institutionelle procedurer.

- **Ændringer i din insulinbehandling bør kun foretages under lægens vejledning.**

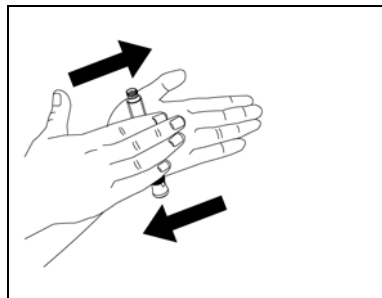
I. Klargøring af pennen

1. Før du begynder, bør du læse i indlægssedlen, hvordan du kontrollerer at insulinet ser rigtigt ud.
2. Kontrollér etiketten på pennen, for at sikre dig at pennen indeholder den type insulin, som du har fået ordineret.
3. Vask altid dine hænder før du gør pennen klar til brug.
4. Træk penhætten af pennen

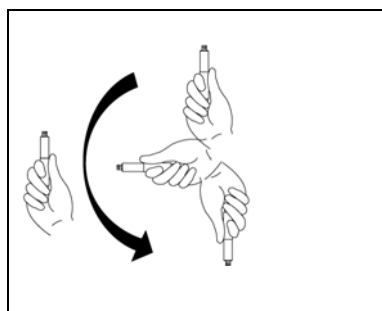

5. Hvis du bruger insulinsuspensioner (insulinet er uklart):

- a. Rul pennen frem og tilbage mellem håndfladerne 10 gange, og fortsæt med punkt b.

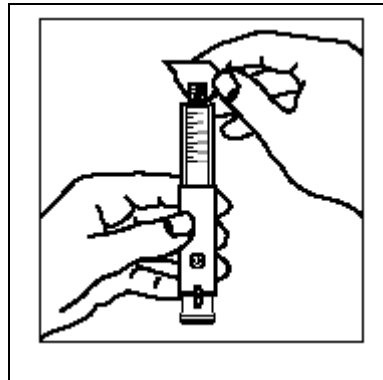

- b. Vend forsigtigt pennen op og ned 10 gange, indtil insulinet er ensartet opblandet.

Bemærk: Cylinderampuller med insulinsuspensioner (uklart insulin) indeholder en lille glaskugle for at lette opblandingen.

6. Tør gummimembranen på enden af pennen af med en desinfektionsserviet.

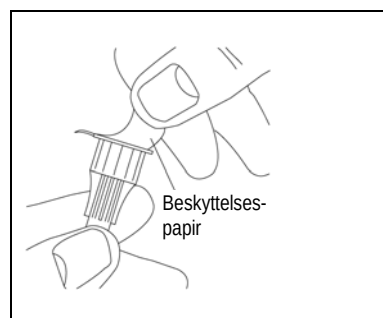

II. Påsætning af nål

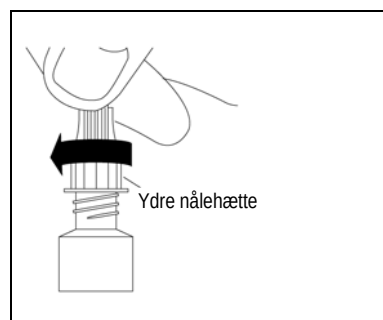
Denne pen er beregnet til at blive brugt sammen med nåle fra Becton Dickinson & Company.

1. Brug altid en ny nål for hver injektion. Forsøg ikke at trykke på injektionsknappen uden påsat nål. Opbevaring af pennen med påsat nål kan medføre, at insulin løber ud af pennen, og at der dannes luftbobler i cylinderampullen.

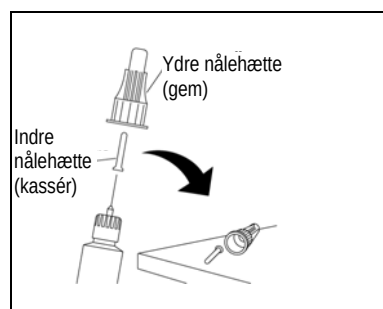
2. Tag beskyttelsespapiret af den ydre nålehætte

3. Sæt nålen med den ydre nålehætte fast på pennen ved at dreje den med uret.

4. Hold pennen lodret med nålen opad og fjern den ydre nålehætte. **Gem den til du skal have nålen af igen.**

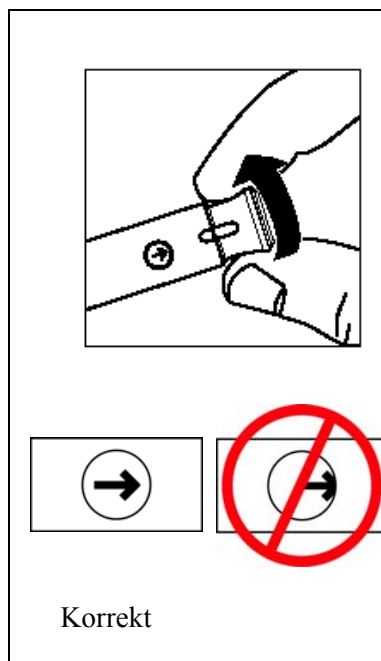

5. **Fjern og kassér den indre nålehætte.**

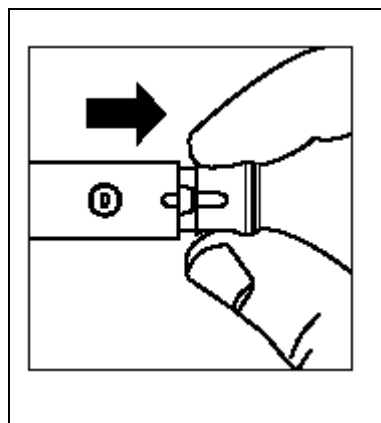
III. Kontrol af insulinflow

- **Kontroller insulinflowet hver gang.** Før hver injektion skal det kontrolleres, at der fra pennen kan komme en strøm af insulin (ikke kun et par dråber) for at sikre, at pennen er klar til brug.
- **Det kan være, du bliver nødt til at gentage kontrollen af insulinflowet på en ny pen op til seks gange, før der kommer en strøm af insulin .**
- **Hvis du ikke kontrollerer insulinflowet, kan du for lidt eller for meget insulin.**
- **Brug ALTID en ny nål for hver injektion.**

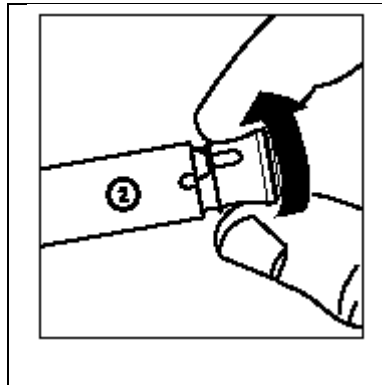
1. Kontroller at pilen er i midten af doseringsvinduet som vist.
2. Hvis du ikke ser en pil i midten af doseringsvinduet, tryk da injektionsknappen helt i bund og drej på doseringsknappen indtil pilen ses i midten af vinduet.

3. Når der er en pil (→) i midten af doseringsvinduet, trækkes doseringsknappen ud i pilens retning indtil "0" kommer til syne i doseringsvinduet.

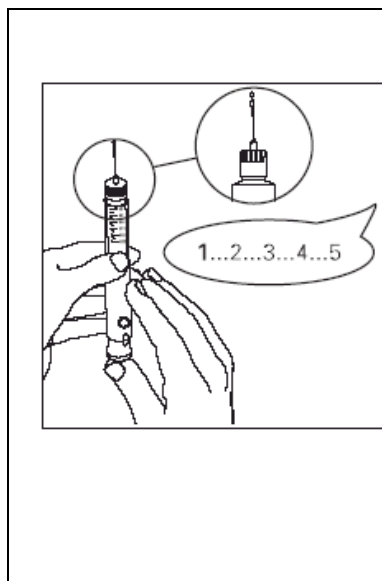
4. Drej doseringsknappen med uret indtil tallet "2" kan ses i doseringsvinduet.

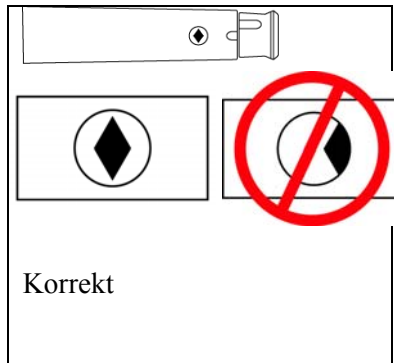
5. Hold din pen lodret med nålen opad. Bank let med en finger på den gennemsigtige beholder til insulin cylinderampullen, så eventuelle luftbobler samles i toppen.

Tryk injektionsknappen helt i bund med tommelfingeren. Fortsæt med at trykke og hold stadigvæk knappen **helt** inde, mens du tæller **langsomt** til 5. En lille strøm af insulin bør komme ud af nålens spids.

Hvis der ikke kommer en lille strøm af insulin ud ved nålens spids, skal du gentage punkt 1 til 5. Hvis der efter seks forsøg stadig ikke kommer en lille strøm af insulin ud ved spidsen af nålen, skift da nål og gentag kontrol af insulinflow op til to gange mere. Hvis du stadig ikke kan få insulin ud gennem nålen **skal du ikke** bruge pennen. Kontakt din læge eller diabetessygeplejerske.

6. Når du er færdig med at kontrollere insulinflowet, skal du kunne se en rombe (♦) i midten af doseringsvinduet. Hvis der ikke er en rombe (♦) i midten af doseringsvinduet, tryk yderligere på injektionsknappen indtil du ser en rombe (♦) i midten af doseringsvinduet.

Bemærk: Når du har kontrolleret insulinflowet kan der stadig være en lille luftboble tilbage i cylinderampullen. Hvis du har kontrolleret insulinflowet som beskrevet, vil denne luftboble ikke påvirke din insulindosis.

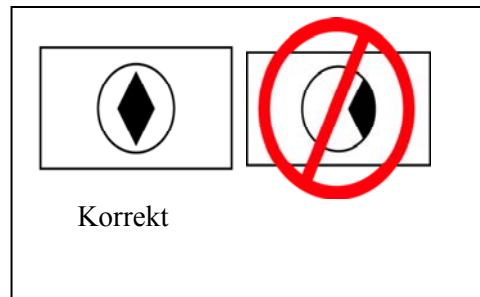
7. Nu er du klar til at indstille din dosis. Se næste afsnit.

IV. Indstilling af dosis

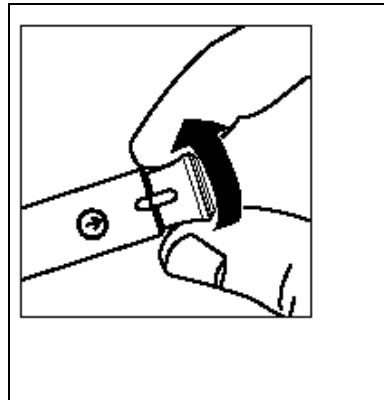
- **Brug altid en ny nål for hver injektion. Opbevaring af pennen med påsat nål kan medføre, at insulin løber ud af pennen, og at der dannes luftbobler i cylinderampullen.**
- **Advarsel: Du må ikke trykke doseringsknappen ind, mens du indstiller din dosis. Du kan risikere at få for lidt eller for meget insulin, hvis du ikke følger denne vejledning omhyggeligt. Hvis du ved et uheld kommer til at trykke på injektionsknappen, imens du indstiller din dosis, er det nødvendigt, at du kontrollerer insulinflowet endnu engang, inden du injicerer din dosis. Se afsnit ”III. Kontrol af insulinflow”.**

1. En rombe (♦) skal ses i midten af doseringsvinduet inden du indstiller din dosis.

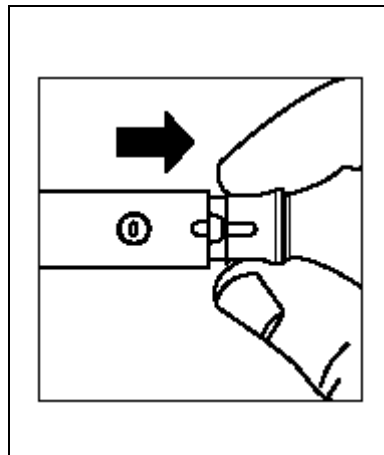
Hvis du ikke kan se en rombe (♦) i midten af doseringsvinduet, er pennen ikke kontrolleret korrekt, og du er ikke klar til at indstille din dosis. Før du fortsætter, gentag trinene med kontrol af insulinflow.

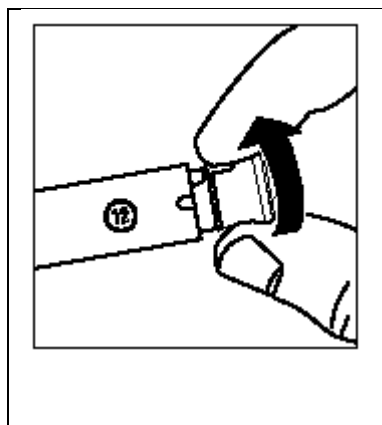
2. Drej doseringsknappen med uret indtil pilen (→) kommer til syne i doseringsvinduet. Tapperne på pennen og doseringsknappen er nu ud for hinanden.

3. Når der er en pil (→) i midten af doseringsvinduet, trækkes doseringsknappen ud i pilens retning indtil "0" kommer til syne i doseringsvinduet. Du kan ikke indstille en dosis, før doseringsknappen er trukket ud.

4. Drej doseringsknappen med uret indtil din dosis ses i doseringsvinduet. Hvis den dosis, du har drejet, er for høj, kan du dreje doseringsknappen tilbage (mod uret), indtil den korrekte dosis fremgår af doseringsvinduet.

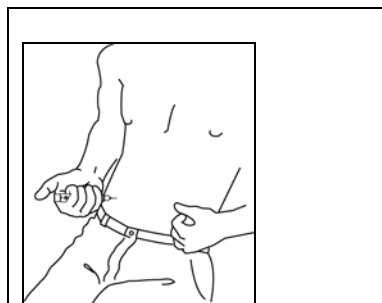

5. Se "Spørgsmål og svar" bagest i manualen, spørgsmål 5, hvis du ikke kan dreje hele din dosis.

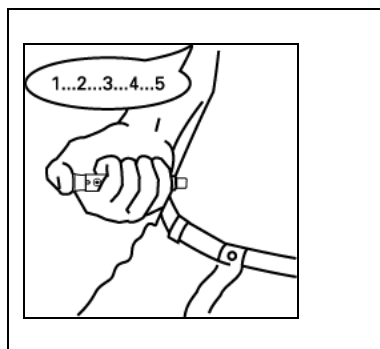
V. Injektion

- **Brug altid en ny nål for hver injektion. Opbevaring af pennen med påsat nål kan medføre, at insulin løber ud af pennen, og at der dannes luftbobler i cylinderampullen.**
- Advarsel: Forsøg ikke at ændre dosis, efter at du er begyndt at trykke injektionsknappen ind. Du kan risikere at få for lidt eller for meget insulin, hvis du ikke følger denne vejledning omhyggeligt.
- Injektionsknappen kan blive hårdere at trykke, mens du injicerer din insulindosis. Se "Spørgsmål og svar", spørgsmål 7, sidst i denne manual, hvis du ikke kan trykke injektionsknappen helt i bund.
- Du må ikke injicere en dosis med mindre, at din pen er kontrolleret for insulinflow, da du kan få for lidt eller for meget insulin.
- Hvis du har indstillet (drejet) din dosis og trykket injektionsknappen ind uden nålen påsat, eller hvis der ikke kommer insulin ud af nålen, se spørgsmål 1 og 2 i "Spørgsmål og svar".

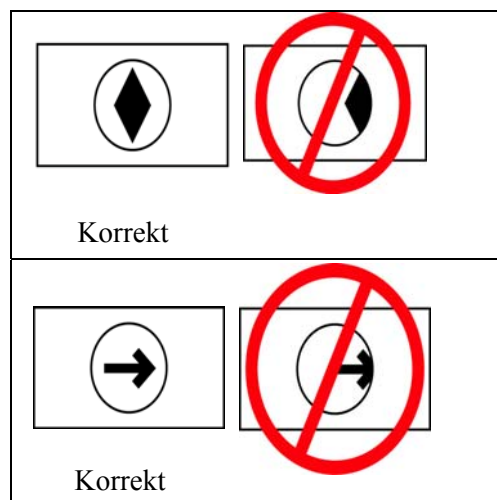
1. Vask hænderne. Rens huden og brug den injektionsteknik, som din læge eller sygeplejerske har anbefalet dig.
2. Sæt nålen ind i huden, som din læge eller sygeplejerske har vist dig. Injicer insulinet ved at trykke injektionsknappen helt i bund, hvis muligt med tommelfingeren.

3. Fortsæt med at trykke og hold injektionsknappen **helt** i bund, imens du tæller **langsomt** til 5.

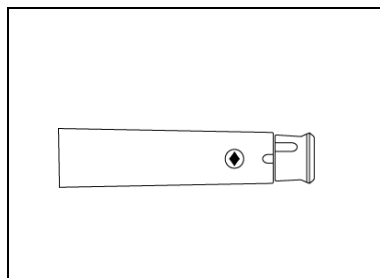

4. Når injektionen er afsluttet, vil en rombe (♦) eller en pil (→) kunne ses i midten af doseringsvinduet. Dette betyder at din fulde dosis er blevet afgivet. **Hvis du ikke ser en rombe eller en pil i midten af doseringsvinduet, har du ikke fået din fulde dosis. Kontakt din læge for yderligere instruktion.**

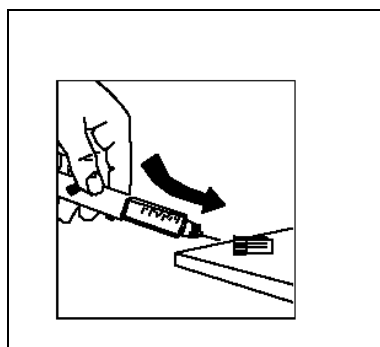

VI. Efter injektionen

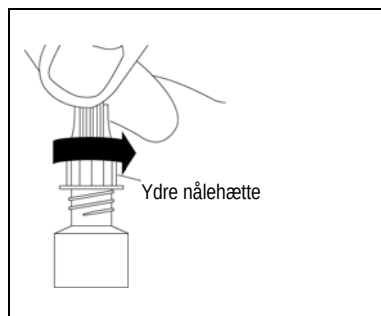
1. Kontrollér at du har fået hele din dosis ved at kontrollere, at injektionsknappen er trykket helt i bund, og at du kan se en rombe (♦) eller en pil (→) i midten af doseringsvinduet. Hvis du hverken kan se en rombe(♦) eller en pil (→) i midten af doseringsvinduet, har du ikke fået den fulde dosis. Tag kontakt til din læge for at få yderligere vejledning.

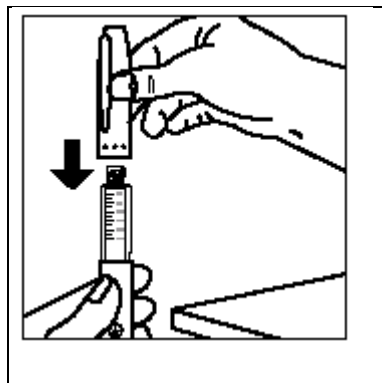
- 2) Sæt forsigtigt den **ydre nålehætte** på igen, som du har fået det vist af din læge eller sygeplejerske.

3. Fjern nålen ved at dreje hættten mod uret og kassér den. Placer nålen i en punkterfri engangsbeholder, og skaf dig af med nålen på behørig vis, som du har fået det vist af din læge eller sygeplejerske.

4. Sæt penhætten på igen.

5. Den pen, som du har i brug, skal opbevares ved temperaturer under 30°C. Udsæt ikke pennen for stærk varme og lys.
Kassér pennen på det tidspunkt, som er specificeret i indlægssedlen, også selv om den stadig indeholder insulin.

Opbevar ikke eller smid ikke en pen ud med nålen påsat. Opbevaring af pennen med nålen på, kan forårsage at insulin vil lække fra pennen og dannelsen af luftbobler.

Spørgsmål og svar

Problem	Løsning
1. Dosis er indstillet og injektionsknappen er trykket ind, men nålen er ikke påsat.	For at få en nøjagtig dosis skal du: 1) Påsætte en ny nål. 2) Trykke injektionsknappen helt i bund (også selv om der står "0" i doseringsvinduet) indtil en rombe (♦) eller pil (→) kan ses i midten af doseringsvinduet. 3) Kontrollere insulinflowet.
2. Der kommer ikke insulin ud gennem nålen. Bemærk: Du kan blive nødt til at gentage kontrollen af insulinflowet på en ny pen op til seks gange.	For at få en nøjagtig dosis skal du: 1) Påsætte en ny nål. 2) Trykke injektionsknappen helt i bund (også selv om der står "0" i doseringsvinduet) indtil en rombe (♦) eller pil (→) kan ses i midten af doseringsvinduet. 3) Kontrollere insulinflowet, se afsnit "III. Kontrol af insulinflow".

3. Der er indstillet en forkert dosis (for høj eller for lille).	Hvis du endnu ikke har trykket injektionsknappen ind, kan du blot dreje doseringsknappen frem eller tilbage for at indstille den rigtige dosis.
4. Du er ikke sikker på hvor meget insulin der er tilbage i cylinderampullen.	Hold pennen lodret med nålen pegende nedad. Skalaen (20 enheder pr. streg) på den gemmensigtige beholder viser omtrent hvor mange enheder der er tilbage. Denne skala kan ikke bruges til at afmåle en insulindosis.
5. Du kan ikke dreje hele dosis.	Du kan ikke indstille en dosis, der er større end det antal enheder der er tilbage i cylinderampullen. For eksempel, hvis du skal bruge 31 enheder, og der kun er 25 enheder tilbage i pennen, kan du ikke dreje forbi 25. Forsøg ikke at dreje forbi dette punkt. (Den insulin, der er tilbage, er ubrugelig og er ikke en del af de 300 enheder) Hvis der kun er en del af en dosis tilbage i pennen, kan du enten: 1) Injicere dette og bruge en ny pen til resten af dosis, eller 2) Injicere hele dosis med en ny pen.
6. Der er en lille smule insulin tilbage i cylinderampullen, men det er ikke muligt at dreje en dosis	Pennens udformning gør, at cylinderampullen ikke kan tømmes helt. Pennen har leveret 300 enheder insulin.
7. Det er ikke muligt at trykke injektionsknappen helt ind, når insulinflowet kontrolleres eller en dosis injiceres.	1) Der er ikke påsat en nål, eller nålen er tilstoppet. a. Påsæt en ny nål. b. Tryk injektionsknappen helt i bund (også selv om der står "0" i doseringsvinduet) indtil en rombe (♦) eller pil (→) kan ses i midten af doseringsvinduet. c. Kontrollér insulinflowet. 2) Hvis du er sikker på, at der kommer insulin ud af nålen, skal du prøve at trykke på injektionsknappen i et roligere tempo og holde et konstant tryk, indtil den er helt i bund.

